

Budaörsiek múzeuma Bretzfeldben

A Németországban élő budaörsiek régi kívánsága teljesült azzal, hogy a közelmúltban új múzeumuk nyílt Bretzfeldben. Am, hogy jelentőségét érzékeljük, tekintünk egy kicsit vissza a múltba!

Nem sokkal a németiség magyarországi elűzése után egy Nemzeti Bizottságot alapítottak a kint élők, azzal a céllal, hogy segítséget nyújtsanak a mindennapi problémák megoldásában, és megkönnyítsék az új hazába való beilleszkedést. Igyekeztek megszervezni a nemzeti, sport- és évszakokhoz köthető összejöveteleket és a „budaörsi búcsút”. A bizottság tagjai már évek óta kacérokodtak a gondolatral, hogy berendeznek egy „szülőföldi szobát”. A gyakori beszélgetéseket tetek követték, és sokan hozzájárultak egy kis gyűjtemény kialakításához, mely háztartási eszközökből, ruhákból, fotókból, írásokból állt.

A 70-es évek végén a korábbi bretzfeldi polgármester, Herbert Sickinger megajándékozta a budaörsieket egy új búcsúcsarnokkal, ahol kulturált körülmények között ünnepelheték régi ünnepeiket a kitelepítettek. Ezenkívül teljesült Sickinger úr régi vágya is, nevezetesen, hogy megismerhesse régi hazáját. Ebben nagy segítséget nyújtott Matthias Schmidt úr, aki megszervezte a hazautazást, és egy találkozót az akkori budaörsi tanácselnökkel, Fehérvári Jánossal. Szívélyes barátság alakult ki a két előljáró között 1988-ban. Ekkortól datálható a bretzfeldi és budaörsi partnerkapcsolat kialakulása. 1989. május 26-án ünnepélyes keretek között aláírták a két város testvérvárossá nyilvánítását.

A partnerkapcsolat mai napig gyümölcsözőnek mondható, mindenek-

előtt a kultúra területén. Herbert Sickinger nem indult az újraválasztásokon meggyengült egészségére tekintettel, így azóta Thomas Föhl Bretzfeld polgármestere. A magyarországi változások Budaörs élére is új vezetőt hozott. Wittinghoff Tamás személyében. Mindkét polgármester azon fáradozik, hogy a baráti szálakat minél szorosabbra fűzze.

Az évekkel ezelőtt Herbert Sickinger által alapított „Bretzfeld-Budaörs Nemzetiségi Egyesület” sokáig munkálkodott azon, hogy létrehozza a budaörsiek bretzfeldi múzeumát. Thomas Föhl és a község megszavazta, hogy egy régi iskolaépületben, az Adolzfurter strasse 12. szám alatt az berendezzék. A régi budaörsieket lekesítette és nagy felelősséggel töltötte el az újonnan kapott lehetőség. Így 1996 januárjában egy önkéntes csapat Heinz Schmidt és Herbert Sickinger vezetésével megkezdte a múzeum előkészítését és augusztus végén a múzeumi termek berendezését. Mindeközben felhívást tettek közé, hogy tárgyi adományokkal segítsék őket. Matthias Schmidt szakavatott munkájának és többéves gyűjtőmunkájának köszönhetően a múzeum kiállításai a következő témák szerint tagolódnak: helyi és egyházi szokások, emberek és környék, Budaörs és a budai hegyvidék kapcsolata.

A múzeum megnyitójára katolikus és evangélikus egyházi felszenteléssel 1996. szeptember 20-án került sor. A megnyitőünnepségen részt vett Wittinghoff Tamás polgármester és a budaörsi előljáróság tagjai, valamint Keller László országgyűlési képviselő, dr Kovács József egyetemi professzor (aki a budaörsi múzeumot gazdossa) és a

Szakály Mátyás vezette, német nemzetiségű ruhába öltözött Lyra Dalkör. Az ünnep fényét emelte a Bretzfeldi Zeneegyesület színvonalas műsora.

A következő napokban váratlanul nagy vendégsereg látogatott el az újonnan megnyitott múzeumba, közelről és távolról, ami az elvégzett munkát dicsérte.

Egypár szót magáról a múzeumról: ha belép az ember az épületbe, először a szőlőskertekről és gyümölcsösökről készített festmények tűnnek fel. A közösségi életet bemutató képek százával találkozunk a folyosón. Fotókat láthatunk az iskolai életről, esküvőkről és emberekről, egyházi ünnepekről (harangavatás, védőszentek ünnepe, virágsgöngyeg). Az első emeleten tekinthetjük meg a konyhai edényeket, ezt követi egy helyiség, ahol az üvegtrinekben kiállított hétköznapi és ünnepi népviseletek láthatók. A következő egy parasztszoba, eredeti bútorokkal berendezve. Az előcsarnokban kaptak helyet a különböző hangszerek, irodalom- és imakönyvek. A falakon kiállított képek a gazdag zenei életről tanúskodnak. Egy másik teremben kapott helyett a Malek-Weber család szekere, amivel a Vörös Hadsegereg budaörsi bevonulása elől menekült Backnangba. Egyben az utolsó és legnagyobb teremben láthatók a leggyönyörűbb és legértékesebb ét-készletek, melyeket a családok ünnepi alkalmakkor használtak. Ugyanitt olvasható a 18. századi budaörsi betelepítés története. Sok kép árulkodik a bor- és gyümölcsstermesztés fárasztó munkáiról és a borospincék körüli tevékenységekről.

Hans Prach

(fordította Karaba Anna)